

25 DECEMBER 2016 – KERSTMIS. GEBORTE VAN DE HEER

EERSTE LEZING

JESAJA 52, 7-10

Hoe liefelijk op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede meldt, goed nieuws verkondigt, die heil komt melden, die zegt tot Sion: „Uw God regeert! Hoort!” Uw torenwachters verheffen hun stem, zij jubelen tegelijk want zij zien, oog in oog, de terugkeer van de Heer naar Sion.

Barst los in jubel, allen samen, puinen van Jeruzalem, want de Heer heeft zijn volk getroost; Hij heeft Jeruzalem verlost. De Heer heeft zijn heilige arm ontbloot voor de ogen van alle volkeren; en alle grenzen der aarde hebben het heil van onze God aanschouwd.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE HEBREEEN 1, 1-6

Broeders en zusters,

Nadat God eertijds vele malen en op velerlei wijzen tot onze vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij nu, op het einde der tijden, tot ons gesproken door de Zoon, die Hij erfgenaam gemaakt heeft van al wat bestaat en door wie Hij het heelal heeft geschapen. Hij is de afstraling van Gods heerlijkheid en het evenbeeld van zijn wezen. Hij houdt alles in stand door zijn machtig woord.

En na de reiniging der zonden te hebben voltrokken heeft Hij zich neergezet ter rechterzijde van de majesteit in den hoge, ver verheven boven de engelen, zoals Hij hen ook overtreft in de waardigheid die zijn deel is geworden. Heeft God ooit tot een engel gezegd: „Gij zijt mijn Zoon; Ik heb U heden verwekt?” Of: „Ik zal een vader voor Hem zijn en Hij zal mijn zoon zijn?” Wanneer Hij evenwel de Eerstgeborene opnieuw de wereld binnenleidt, zegt Hij: „Alle engelen Gods moeten Hem hulde brengen.”

EVANGELIE

JOHANNES 1, 1-18

In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in het begin bij God. Alles is door Hem geworden en zonder Hem is niets geworden van wat geworden is. In Hem was leven en dat leven was het licht der mensen. En het licht schijnt in de duisternis maar de duisternis nam het niet aan.

Er trad een mens op, een gezondene van God; zijn naam was Johannes. Deze kwam tot getuigenis, om te getuigen van het Licht opdat allen door hem tot geloof zouden komen. Niet hij was het Licht maar hij moest getuigen van het Licht.

Het ware Licht dat iedere mens verlicht kwam in de wereld. Hij was in de wereld; de wereld was door Hem geworden, en toch erkende de wereld Hem niet. Hij kwam in het zijne, maar de zijnen aanvaardden Hem niet. Aan allen echter die Hem wél aanvaardden, aan hen die in zijn Naam geloven, gaf Hij het vermogen kinderen van God te worden. Zij zijn niet uit bloed noch uit begeerte van het vlees of de wil van een man, maar uit God geboren. Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, zulk een heerlijkheid als de Eniggeborene van de Vader ontvangt, vol genade en waarheid.

Wij hebben Johannes' getuigenis over Hem toen hij uitriep: „Deze was het van wie ik zei: ‘Hij die achter mij komt is vóór mij, want Hij was eerder dan ik.’” Van zijn volheid hebben wij allen ontvangen; genade op genade. Werd de Wet door Mozes gegeven, de genade en de waarheid kwamen door Jezus Christus. Niemand heeft ooit God gezien; de Eniggeborene God die in de schoot van de Vader is, Hij heeft Hem doen kennen.

Schriftlezingen
© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN A-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Het woord spreekt voor zichzelf

EVANGELIE • Een *gedicht* als kerstverhaal. Een waagstuk. Daarmee begint Johannes, de evangelist zijn boek. Het handelt over de hemelse afkomst van Jezus en reikt tot de uiterste grens van wat denkbaar en voorstelbaar is. Tot bij God.

De openingsverzen spelen een spel van tegenstellingen, van combinaties tussen het begin, het Woord en God. Onwillekeurig denken we aan de eerste woorden uit de Bijbel: „In het begin schiep God de hemel en de aarde.” Het Woord doorbrak de leegte en bracht de schepping tot stand. Dat Woord was in het begin en het was *bij* God. God bij zichzelf. En het Woord was *God*. Geen onderschikking, maar een gelijkstelling. God valt samen met zijn Woord. De oorsprong van de schepping is verbonden met dat goddelijke Woord. Op de eerste dag zegt God: „Er moet licht zijn.” Voor alles en allen werd licht het leven. In weerwil van duistere tegenkrachten blijft dat levenslicht onverminderd schijnen.

Een mens breekt het *gedicht* binnen. Door het Woord is hij geworden wie hij is, een gezondene van bij God. Zijn doopnaam is Johannes. Er is een hechte band tussen die mens en het Woord. Hij is er de kroongetuige van. Het hoofdletterde Licht en het levengevende licht van de schepping zijn één. Zal dat grote Licht het pleit winnen van de duisternis? Voor de duidelijkheid, Johannes valt niet samen met het Licht. De opzet is dat allen door hem tot geloof komen. Welk geloof? Vertrouwen op Johannes' getuigenis van het Licht betekent geloven in het Woord van God.

Het Licht heeft zich gemanifesteerd in de wereld die door Hem ontstaan was. Hij verlichtte er de mens. Toch heeft de wereld die van Hem was Hem niet erkend. Het Licht bracht geen geloofsverheldering. Veeleer leidde de komst van het Licht tot een verdeeld huis. Zijn eigen mensen wilden Hem niet aannemen. Wie die eigen mensen zijn, wordt in het *gedicht* niet ingevuld. Het Licht kwam nochtans niet met lege handen. Aan mensen die Hem alsnog opnamen – uit een ander huis? – gaf Hij het voorrecht kinderen van God te worden. Door te geloven in zijn Naam, breidde de familie van God zich uit. Die Naam wordt nog even niet uitgesproken, al is de erkenning ervan cruciaal. Immers, door te geloven in zijn Naam wordt de mens uit God geboren. Dat wordt – schijnbaar ongerijmd – zijn bestemming.

De openingsverzen worden overnieuw gedicht: Het Woord dat (bij) God was, is vlees geworden en heeft bij ons gewoond. Van bij God komt het Woord als vleeselijke mens onder ons. Zo treedt het Woord zichtbaar binnen in de geschiedenis van de wereld. Het ontleent zijn heerlijkheid als Eniggeborene Zoon aan de Vader. „Wij hebben zijn heerlijkheid gezien.” Dat getuigenis in het meervoud verwijst naar de groep van mensen die de Lichtmens wel hebben opgenomen en daardoor kinderen van God geworden zijn.

Ik probeer het met eigen woorden te zeggen. Er zijn mensen die bij een mens ervaren dat iemand op een bijzondere manier van God is. Zij zien die als een kind van God. Zo ook hier. De erkenning van de hemelse afkomst van Jezus laat God als onze eigen vader zien. Johannes is daarbij onze gids. Hij spreekt over de afkomst van die Mens.

Is door Mozes de Wet gegeven, door Jezus Christus werden de genade en de waarheid gebracht. Uiteindelijk klinkt dé Naam. Langs Mozes heeft God laten horen wat Hij van zijn volk wil. Langs Jezus Christus laat Hij zien dat Hij vasthoudt aan het verdrag dat Hij met zijn volk heeft gesloten. De laatste zin van het *gedicht* geeft op een indrukwekkende wijze een beschrijving van de diepe intimiteit tussen de Eniggeborene Zoon en de Vader: Hij leert (ons) God kennen.

LEZINGEN • De profeet Jesaja heeft goed nieuws van God. Valse koningen en bedrieglijke presidenten hebben afgedaan. Zij maken er een puinhoop van. God zelf komt aan het hoofd van zijn volk. De hele wereld zal zien hoe de heilige arm van die Koning vrede en redding brengt op aarde.

Meer dan doorheen profeten of engelen spreekt God zich uit in zijn Eerstgeborene, lezen we in de brief aan de Hebreëen. Ieder kind is een eersteling en een nieuw begin. Van die Eersteling straalt Gods heerlijkheid af. Hij is een afdruk van zijn Wezen. Hij verdient alle hulde. Hij is onze enige troefkaart. Glorie aan God in de hoogste hemel!

Zalig Kerstmis.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 26 december: Handelingen der Apostelen 6, 8-10; 7, 54-60 en Matteüs 10, 17-22 • Dinsdag 27 december: Eerste Brief van Johannes 1, 1-4 en Johannes 20, 2-8 • Woensdag 28 december: Eerste Brief van Johannes 1, 5-2, 2 en Matteüs 2, 13-18 • Donderdag 29 december: Eerste Brief van Johannes 2, 3-11 en Lucas 2, 22-35 • Vrijdag 30 december: (Heilige Familie. Jezus, Maria en Jozef) Wijsheid van Jezus Sirach 3, 2-6.12-14 – Brief aan de Kolossenzen 3, 12-21 – Matteüs 2, 13-15.19-23 • Zaterdag 31 december: Eerste Brief van Johannes 2, 18-21 en Johannes 1, 1-18 • Zondag 1 januari 2017 (Feest van de Moeder Gods) Numeri 6, 22-27 – Brief aan de Galaten 4, 4-7 – Lucas 2, 16-21.

EUCCHARISTIE OP RADIO | 24 december, 00 uur (!), VRT Radio 1: middernachtmis vanuit de Leuvense abdij Keizersberg.
EUCCHARISTIE OP TV | 24 december, 00 uur (!), Canvas (!): middernachtmis in Eurovisie vanuit de Tongerse basiliek Onze-Lieve-Vrouw Geboorte, in het kader van de zevenjaarlijkse Kroningsfeesten. De Kleine Cantorij, het Liturgisch Koor en de Schola Gregoriana zingen onder leiding van Jan Peeters. Organisten zijn Luc Ponet en Dana Hemelaer. Ook het ensemble Collegium Musicum verleent zijn medewerking.

EUCCHARISTIE OP RADIO | 25 december, 10 uur, VRT Radio 1: viering van Kerstdag vanuit de parochie Onze-Lieve-Vrouw in Kortrijk.

EUCCHARISTIE OP TV | 25 december, 11 uur (!), VRT één: viering van kerstdag in Eurovisie vanuit Notre-Dame de l'Assomption in Le Locle, in de bergen van Neuchâtel in Zwitserland. Het koor van Les Brenets verzorgt de zang onder leiding van Laurent Chiron. Om 12 uur gevolgd door de pauselijke zegen Urbi et orbi vanaf het Sint-Pietersplein in Rome.